

Measúnú chun Foghlama sa rang Gaeilge:
Ceistiú éifeachtach

 @PDSTGaeilge

Intinní Foghlama na Ceardlainne

Ag deireadh na ceardlainne seo beidh tuiscint níos fearr agat ar:

- príomhghnéithe Mheasúnú chun Foghlama
- dhea-chleachtas maidir le ceistiú éifeachtach agus ar ról ceisteanna sa phróiseas foghlama
- tacsanamaíocht Bloom
- conas scoláirí a spreagadh le bheith ina smaointeoirí criticiúla

Eochairtheachtaí

Ba chóir go mbeadh **tuiscint** ag na scoláirí faoi **cad** a bheidh idir lámha acu i ngach ceacht, **cén fáth** agus **conas**.

Ba chóir go n-úsáidfí réimse ceistiúcháin chun eolas agus tuiscint an scoláire a dhoimhniú agus a leathnú amach.

Tá gá le planáil sa chaoi is go mbeadh éagsúlacht ceisteanna ar fáil don scoláire chun an fhoghlaim a éascú go héifeachtach.

An múinteoir mar fhoghlaiméir

- Cad é an rud deireanach a d'fhoghlaim tú thar thréimhse ama?
- Cad a spreag tú tabhairt faoin bhfoghlaim?
- Cad a bhí ag teastáil uait mar fhoghlaiméir?
- Conas ar thuig tú go raibh tú ar an mbóthar cuí?
- Conas go raibh a fhios agat gur fhoghlaim tú?
- Cad é an rud is mó a chabhraigh leat mar fhoghlaiméir?

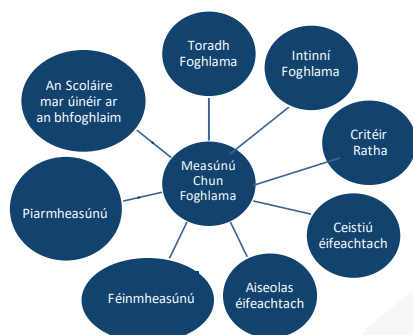

An scoláire mar fhoghlaiméir

- Conas a spreagann tú na scoláirí ina gcuid bhfoghlaimeoir?
- Cad atá ag teastáil ón bhfoghlaiméir?
- Conas a thuigeann siad go bhfuil siad ar an mbóthar cuí?
- Conas go mbíonn a fhios acu gur fhoghlaim siad?
- Cad é an rud is mó a chabhraíonn leis an scoláire mar fhoghlaiméir?

Príomhghnéithe McF

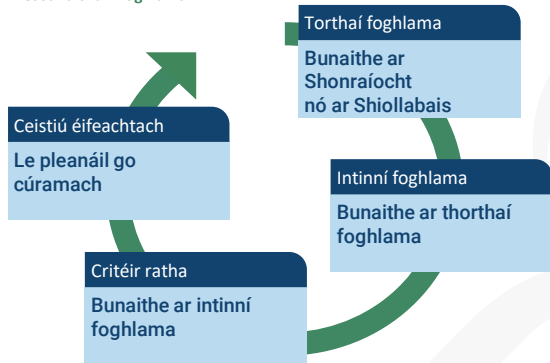

AfL Assessment for Learning – A Practical Guide 2010 Lch 38

Measúnú chun Foghlama Dylan Wiliam

Measúnú chun Foghlama

Intinní Foghlama

Cur síos soiléir ar cad ba cheart don fhoghlaim:

- a bheith ar eolas aige/aici
- a thuiscint
- a bheith in ann a dhéanamh (scileanna) mar gheall ar an bhfoglaim

(Learning and Teaching Institute, Sheffield Hallam University)

Ba cheart go mbeadh siad:

- soiléir
- áisiúil
- inaistrithe

Bunaithe ar an bhfoinse: Leahy, S, Lyon, C and Wiliam, D. (Nov.2005) *Classroom Assessment: Minute by Minute, Day by Day. Educational Leadership*

Cad is ceistiú éifeachtach ann?

Is é atá ann ná ceisteanna a chumadh, a sheachadú, a uainiú, a iarraidh agus freagairt dóibh **chun faisnéis a sholáthar faoi eolas, tuiscint agus scileanna scoláirí** a chuirfidh bonn eolais faoi phleanáil an mhúinteora agus faoina rogha de straitéisí teagaisc chun scoláirí a bhogadh ón áit a bhfuil siad go dtí an áit ar gá dóibh dul.

CNCM: Fócas ar an bhfoghlaim: Ceistiú Éifeachtach 2015

Ceisteanna Foghlama?

Ceisteanna don scoláire

ABCC (KWHL i mBéarla)			
A	B	C	C
Cad atá Ar eolas agam?	Cad Ba mhaith linn a fhoghlaim?	Conas a fhoghlaimoimid mé?	Cad atá foghlamtha agam?

Ceisteanna don mhúinteoir

- Cá bhfuil na scoláirí anois ina gcuid foghlama?
- Cá bhfuil na scoláirí ag dul ina gcuid foghlama?
- Conas a bhainfidh scoláirí an chéad chéim amach ina gcuid foghlama?
- Conas a bheidh a fhios agam go bhfuil sé bainte amach ag an scoláire?

Nasc idir Intinní foghlama agus ceisteanna bunaithe ar na feidhmeanna teanga ar shiollabas na hardteistiméireachta

(Is féidir le Intinní Foghlama bheith bunaithe ar **eolas, tuiscint, nó scileanna**)

Eolas	Tuiscint	Scileanna
Cur síos a lorg	Tuairimí a lorg	Ceist a chumadh
		

Nasc idir Intinní foghlama agus ceisteanna bunaithe ar na feidhmeanna teanga ar shiollabas na hardteistiméireachta

(Is féidir le Intinní Foghlama bheith bunaithe ar eolas, tuiscint, nó scileanna)

Eolas	Tuiscint	Scileanna
Cur síos a lorg	Tuairimí a lorg	Ceist a chumadh
Fiafraí	Easpa tuisceana a chur in iúl	Tuairim a lorg
Ag iarraidh ar dhuine rud a athrá	Miniú a lorg	Ráiteas a chasadh ina cheist agus a mhalairt

Ceistiú Éifeachtach

Ní mór cuspóir a bheith le ceisteanna

Smaoinigh :

Cén fáth a bhfuilim ag cur na ceiste seo?

Cad é ba mhian liom a **theagasc** agus ba mhian liom a **fhoghlaim** scoláirí?

Treoracha

• An bhfuil fhios agat cá bhfuil Oifig an Phoist?

• An bhféadfa treoracha a thabhairt dom chuig Oifig an Phoist?

• Conas a bhainim Oifig an Phoist amach ón áit seo?

Cén ceann is fearr chun an t-eolas a bhí uair a fháil?

Ceisteanna oraibh

Cé mhéad ceist a chuireann sibh ar an rang gach lá, dar libh?
Cé na cineálacha ceisteanna a chuirimid?
Cén t-am feithimh a thugann tú?

Íseal-ord - Ceisteanna Dúnta

Cén rud?
cén duine?
cén uair?
cé mhéad?

Ceisteanna Ard-Oird – Ceisteanna Oscailte

An féidir leat a bheith cinnte faoi?
Céard a tharlódh dá...?
Conas a mhíneofá...?
Céard a thugann sé le fios?
Cá bhfios dúinn go bhfuil...?

Tacsanomaíocht Bloom CNCM

Tá sé chéim sa phróiseas i dTacsanomaíocht Bloom:

1. Eolas
2. Tuiscint
3. Feidhmiú/Úsáid
4. Anailís
5. Sintéis
6. Meastóireacht

Ceisteanna a phleanáil

D'fhonn an ceistiú a úsáid chun an fhoghlaim a fheabhsú, ní mór duit:

cineálacha difriúla ceisteanna a chur le chéile.
na príomhcheisteanna a úsáidfidh tú a scríobh síos
tosú le ceisteanna simplí agus dul ar aghaidh chuig
ceisteanna a mbaineann dúshlán níos mó leo

Straitéisí

Bain úsáid as ceisteanna ‘oscailte’ seachas ceisteanna ‘dúnta’

e.g. Cé atá ciontach as bás Oisín, Niamh nó Oisín?

Cas an cheist ina ráiteas:

“Mharaigh grá Oisín.” Conas?

Cuir an focal ‘d’fhéadfadh’ sa cheist

Cén chiall a d’fhéadfadh a bheith le saoirse na mban?

An é seo Oisín? Cá bhfios?

Cé a d’fhéadfadh é seo a rá?

An rud deireanach a dúirt mé leis ná:

“Cibé rud a dhéanann tú,
ná tar anuas ón gcapall.”

Cé nár chuala an ráiteas seo?

Cad a tharla dá bharr?

Scoláirí a spreagadh le bheith ina gceisteoirí níos fearr

- déan sábháilte é
- léirigh an próiseas tú féin
- déan ‘cluiche’ den cheisteoireacht
- tabhair gné ‘cluiche’ isteach sa cheisteoireacht.
- déan tairbheach é
- déan nós de

Fócas ar an bhfoghlaim (CNCM)

Creidiúint: Arna chur in oiriúint ó <http://www.edutopia.org/blog/help-students-become-better-questioners-warren-berger>

Acmhainn úsáideach don seomra ranga

Athas, Pléigh agus Scriobh le chéile

Seachtú leagan	Seachtú leagan	Seachtú leagan
<p>Seachtú leagan</p> <p>1. An t-ábairt</p> <p>2. An t-ábairt</p> <p>3. An t-ábairt</p> <p>4. An t-ábairt</p> <p>5. An t-ábairt</p> <p>6. An t-ábairt</p> <p>7. An t-ábairt</p> <p>8. An t-ábairt</p> <p>9. An t-ábairt</p> <p>10. An t-ábairt</p>	<p>Seachtú leagan</p> <p>1. An t-ábairt</p> <p>2. An t-ábairt</p> <p>3. An t-ábairt</p> <p>4. An t-ábairt</p> <p>5. An t-ábairt</p> <p>6. An t-ábairt</p> <p>7. An t-ábairt</p> <p>8. An t-ábairt</p> <p>9. An t-ábairt</p> <p>10. An t-ábairt</p>	<p>Seachtú leagan</p> <p>1. An t-ábairt</p> <p>2. An t-ábairt</p> <p>3. An t-ábairt</p> <p>4. An t-ábairt</p> <p>5. An t-ábairt</p> <p>6. An t-ábairt</p> <p>7. An t-ábairt</p> <p>8. An t-ábairt</p> <p>9. An t-ábairt</p> <p>10. An t-ábairt</p>

© PDST 2018 www.pdst.ie @PDSTeipe PDST

Bain leas as TFC

Leabhrán CNCM ar fáil ag [NCCA Assessment Toolkit](#)

Acmhainní Tacúla

Gníomhbhriathra ón SSM (JCT)

Beart Briathra ón tSFGM (PDST)

*Fócus ar an bhfoghlaim ón CNCM (NCCA)

Aidhmeanna na Ceardlainne

An bhfuil tuiscint níos fearr agat anois ar:

phríomhghnéithe Mheasúnú chun Foghlama
dhea-chleachtas maidir le ceistiú éifeachtach
ar ról ceisteanna sa phróiseas foghlama
ar thacsanamaíocht Bloom
conas scoláirí a spreagadh le bheith ina smaointeoirí
chriticiúla

Go raibh maith agaibh

Tagairtí

Dylan Wiliam, Embedded Formative Assessment, 2011

*Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment (Paul Black and Dylan Wiliam, Kings College, London, 1998)

*Classroom Assessment: Minute by Minute, Day by Day Leahy, S, Lyon, C and Wiliam, D. (Nov.2005)

Differentiation in the Modern Languages Classroom: Antonio Bueno González, 8

CNCM Ceistiú éifeachtach -Fócas ar an bhfoghlaim 2015

Putting Assessment for Learning into Practice, David Spendlove, A&C Black 2009

Assessment for Learning: Mark less to achieve more Ian Smith, Learning Unlimited, 2003

*CNCM Treoirilinte don Mheasúnú Ich 9.

*AFL – A Practical Guide (N. 1 Curriculum) Lch 38

*Siollabas na hArdteistiméireachta 2012 ar aghaidh
